

The background features a light beige color with decorative elements. At the top, there are wavy lines in shades of brown and olive green. In the bottom corners, there are stylized leaf illustrations in brown and olive green. The main content is centered within a large, irregular, light brown shape with a dark blue outline.

Poissaolot

Eskolanmäen koulu

Maakunnallinen poissaolojen puuttumismalli

Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden (Oppivelvollisuuslaki, 9 §).

Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti. Opettajalla on lainmukainen velvoite puuttua oppilaan poissaoloihin (PoL 26§).

Ennaltaehkäisevä toiminta

- Lisätään yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin oppilaiden hyvinvointia, osallisuutta, luokkaan ja ryhmään kuulumista sekä yhteisöllisyyttä.
- Vahvistetaan sujuvaa yhteistyötä kodin ja koulun välillä.
- Opettaja seuraa systemaattisesti ja jatkuvasti oppilaiden poissaoloja.
- Opettaja merkitsee poissaolot Wilmaan heti, viimeistään koulupäivän loppuun mennessä.

Huoli puheeksi

Oppilaan poissaolosta herää huoli kotona / koulussa:

- Huoltaja ilmoittaa poissaolosta koululle heti ensimmäisenä poissaolo päivänä
- Huoltajille ilmoitetaan luvattomasta poissaolosta viipymättä
- Opettaja keskustelelee asiasta oppilaan kanssa, on yhteydessä huoltajiin ja sopii yhteydenotosta opiskeluhuollonpalveluiden ammattilaisiin
- Opettaja konsultoi tarvittaessa sosiaalihuollon asiakasneuvontaa tai tekee yhteydenoton / lastensuojeluilmoituksen

Poissaoloja 30 tuntia

Vahvistetaan yhteistyötä. Opettaja selvittää oppilaan tilannetta huoltajan ja oppilaan kanssa sekä tekee yhteistyötä opiskeluhuollonpalveluiden työntekijöiden kanssa.

- Muodostetaan oppilaan / huoltajan suostumukseen perustuva monialainen asiantuntijaryhmä
- Sovitaan kokonaistilanteen ja poissaolojen syiden kartoittamisesta erilaisten arviointimenetelmien avulla
- Suunnitellaan koulun sekä muiden toimijoiden tukitoimet ja vastuut
- Sovitaan yksilöllisesti poissaolojen kohdennetusta seurannasta
- Konsultoidaan tarvittaessa sosiaalihuollon asiakasneuvontaa tai tehdään yhteydenotto / lastensuojeluilmoitus

Poissaoloja 50 tuntia

Tehdään yhteistyötä monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenten sekä muiden tarvittavien verkostojen kanssa, mikäli se on käynnistynyt oppilaan / huoltajan suostumuksella. Vahvistetaan tarvittavia tukitoimia.

Sovitaan yhdessä:

- Miten oppilaan tilanteen etenemistä seurataan ja kuka siitä miltäkin osin vastaa
- Seurantapalaverin ajankohta ja vastuuhenkilöt
- Konsultoidaan tarvittaessa sosiaalihuollon asiakasneuvontaa tai tehdään yhteydenotto / lastensuojeluilmoitus

Poissaoloja 70 tuntia

Koulu on selvittänyt poissaolojen syitä omalta osaltaan ja järjestänyt koulun tukitoimia monipuolisesti.

- Mikäli tehdyt toimenpiteet eivät auta ja poissaoloja on siitä huolimatta jatkuvasti / runsaasti, tehdään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto yhdessä huoltajan kanssa tai lastensuojeluilmoitus.

Lastensuojeluilmoituksen pohjana on huoli poissaolojen aiheuttamasta syrjäytymisriskistä ja normaalin kehityksen sekä koulunkäynnin vaarantumisesta. Ilmoituksessa mainitaan koulussa jo tehdyt kartoitukset, tukitoimet ja huoltajan kanssa tehty yhteistyö.

- Sovitaan seurantalaverin ajankohta ja vastuuhenkilöt oppilaan asioissa.

TIIVIS YHTEISTYÖ OPPILAAN JA HUOLTAJAN KANSSA

Koulu tarkentaa poissaoloihin puuttumisen prosessin, seurannan ja vastuut koulun lukuvuosisuunnitelmassa

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Opiskeluhooltohenkilöstön “keinopankki”:

- Tärkeää opettajien ja muun henkilökunnan hyvinvointi > hyvinvointi “valuu” aikuisilta lapsille ja nuorille
- Yhteisöllinen toiminta, esim. koulun yhteiset tapahtumat ja retket, erilaiset välitunnit, välkkäritoiminta
- Kehitys opiskelijana - ryhmät
- Positiiviset Wilma-merkinnät
- Positiivinen ja myönteinen asenne
- **Koulun hyvinvointisuunnitelmassa mainitut asiat**

**KAIKKI LÄHTEE SIITÄ, ETTÄ LAPSI JA NUORI ON KESKIÖSSÄ
(TOIMINTAKULTTUURIN MERKITYS)**

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Opettajien “keinopankki”:

- Motivaation kasvattaminen ja ylläpitäminen
- Oppilaan sisäisen motivaation löytymisen tukeminen
- Poissaolojen juurisyyyn löytäminen.
- Selvitetään, mikä saa aikaan sen, että kouluun ei haluta tulla
- Yhteenkuuluvuuden lisääminen
- Varhainen puuttuminen
- Hyvien kaverisuhteiden tukeminen
- Aktiivinen puuttuminen poissaoloihin välittömästi ensimmäisen ja toisen lintsauksen jälkeen
- Koulutuksen merkityksellisyyden kokemuksen vahvistaminen nuorelle itselleen > tulevaisuuden näkymien kirkastaminen

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Opettajien “keinopankki”:

- **Me- hengen luominen**
- **Tuetaan, että oppilaalla on kavereita omassa koulussa**
- **Kokemus ryhmään kuulumisesta**
- **Keinot aamunukkumisten vähentämiseen: asioiden läpikäynti iltapäivisin**
- **Osallisuuden kokemusten lisääminen**
- **Oppilaan kohtaaminen**
- **Kivat koulutapahtumat**

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Oppilaiden “keinopankki”:

- Oppilaat saavat opetusta
- Kivat opettajat ja oppitunnit
- Kaverit ja ystävät
- Kukaan ei kiusaa
- Motivaatio koulunkäyntiä kohtaan
- Mukava ilmapiiri ja selkeät säännöt
- Koulussa on kiva olla
- Hyvä ruoka
- Hyvän tulevaisuuden saaminen
- Kiltit ja mukavat opettajat

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Oppilaiden “keinopankki”:

- Lyhyet päivät, tasapitkät päivät
- Vähän kokeita, lisää kokeiden välipäiviä
- Ryhmäpaine
- Oppilaan henkisen hyvinvoinnin ja koulun kuormittamisen ymmärtäminen ehkäisee mielenterveysongelmia
- Positiivinen palaute
- Oppimateriaalien ja opetusmenetelmien valinta > jokaiselle mahdollisuus ymmärtää ja oppia aine tavalla, joka on itselle luontaista
- Tuki > tylsää, jos ei osaa esim. matematiikkaa
- Myöhäiset aamut

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Oppilaiden “keinopankki”:

- Masennuksen ja ahdistuksen ymmärtäminen
- Koulun ja luokan ilmapiiri
- Tunnit, joilla tehdään jotain eikä vain istuta
- Samana päivänä ei ole pelkkiä lukuaineita
- Tehokkaat välitunnit ja enemmän tekemistä (esim. Pingis), sisävälitunnit
- Mahdollisuudet vaikuttaa koulun toimintaan
- Vapaus valita opiskelupaikka (esim. opiskelu aulassa)
- Kotiolojen vaikutus
- Opettajien ymmärrys ja kärsivällisyys
- Opettajat eivät “alenna” oppilaita eivätkä vähättele heidän ongelmiaan

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Oppilaiden “keinopankki”:

- Mukava työskentely-ympäristö
- Rutiinit ja aikataulut
- Vähän läksyjä, ei yllättäviä pistareita
- Hyvä oppimisilmapiiri
- Jaksaminen ja riittävä lepo rankkojen koulupäivien jälkeen viikonloppuisin
- Jos ei saa riittävästi unta, lintsaminen tuntuu houkuttelevalta
- Motivaatio

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Vanhempien “keinopankki”:

- Oikeanlainen tuki
- Rauhallinen ympäristö
- Jousto
- Oppimisen sujuminen
- Kiva luokka ja opet
- Turvallinen ja miellyttävä oppimisympäristö
- Kannustava asenne
- Kaverit
- Koulun ilmapiiri
- Aidosti välittävät aikuiset koulussa
- Kokemus, että on tervetullut kouluun

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Vanhempien “keinopankki”:

- Vanhempien asenteet, ilmapiiri ja kaverien saaminen koulussa
- Sairastumisriskin minimoiminen huolellisella käsi- ja yskimishygienialla
- Lapsen itsetunnon ja minäpystyvyyden tukeminen
- Sopivan tasoiset tehtävät
- Koulussa psyykinen ja fyysinen turvallisuus
- Motivoiva ja mielekäs koulunkäynti, ei liian vaativaa ikätasoon nähden
- Opettajan kiinnostus lapsen asioista
- Kotona kiinnostuneet ja välittävät vanhemmat
- Oikeasti toteutuva tuki koulussa
- Muun tarvittavan tuen toteutuminen esim. terapeutit nepsyvalmentajat, perhetyö

Keinoja poissaolojen ehkäisemiseen

Kouluun kiinnittyminen

Vanhempien “keinopankki”:

- Vanhempien myönteinen asenne kouluun
- Kiusaamattomuus
- Työrauha
- Kiinnostavat opetustavat
- Lapsen hyvä terveys ja mielenterveys
- Tasapuolinen kohtelu
- Opettajien empatiakyky
- Hyvä kouluruoka
- Aito kohtaaminen

Ennaltaehkäisevä toiminta

- Opettaja seuraa poissaoloja säännöllisesti.
- Opettaja merkitsee Wilmaan poissaolot heti, viimeistään koulupäivän päätteeksi.
- Huoltajien toivotaan kirjaavan poissaolon Wilmaan ennen koulun alkua (vrt. aikuisten sairaspöissaolot).
- Pienten oppilaiden (1.-2. lk) koteihin yhteydenotto aamulla, jos oppilas ei ole tullut kouluun.
- Opettaja tarkastaa luokan poissaolot kolme kertaa vuodessa: lokakuu, tammikuu, maaliskuu (erillinen ohjeistus ja yhteinen lomake)
- Opiskeluhuollon konsultaatio tarvittaessa

1. luvaton poissaolo

- Luokanvalvojan puhuttelu
- Wilma – viesti vanhemmille
- Huom! Jos 1. luvaton poissaolo kestää koko päivän, toimitaan seuraavan kohdan mukaan

2. luvaton poissaolo

- Tunnin kasvatuskeskustelu /tehtävät luokanvalvoja valvonnassa
- Tarvittaessa mahdollisuus pyytää rehtorin/apulaisrehtorin apua valvonnassa
- Soitto kotiin tai ”varmistettu” Wilma-viesti

3. luvaton poissaolo

- Ohjaus kasvatuskeskusteluun (kake- opet), Wilmaan merkintä

4. luvaton poissaolo

- Yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä: luokanvalvoja ja opiskeluhuollon työntekijä (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja) sekä muita henkilöitä tilanteen /tarpeen mukaan
- Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus

Huoli puheeksi: Välitön puuttuminen luvattomiin poissaoloihin

Poissaolojen mahdolliset korvaamiset on aina sovittava erikseen huoltajan kanssa. Huom! Tunnin kestävä luvaton poissaolo em. mukaisesti (myös ”pommiinnukkumiset”)

Myöhästymiset:

- oppilaan myöhästyessä 5 kertaa, hänelle tehdään Wilmassa kasvatuskeskustelulähete.

Poissaoloja 30 tuntia

Selkeät sairaspoissaolot

- Wilma-viesti huoltajalle (valmis pohja).
- Tukitoimien tarjoaminen
- Tarvittaessa ohjaaminen opiskeluhuollon piiriin

Luvattomat tai muuten epäselvät poissaolot

- Välitön reagointi
- Selvitetään poissaolojen syitä **SRAS-R - koulupoissaolokyselyllä** (oppilas ja huoltaja) - Lomakkeet opehuoneessa
- Perustetaan **monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä** (mukaan huoltaja ja opiskeluhuollon edustaja).
- > sovitaan vastuut, tukitoimet ja seuranta
- Konsultoidaan tarvittaessa lastensuojelua ja tehdään tarvittaessa lastensuojeluilmoitus

Yhdessä sovittu tukitoimet eivät ole auttaneet , vaan poissaolot jatkuvat: (luvattomat ja muut epäselvät poissaolot)

Poissaoloja 50 tuntia

- Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen
- › Suunnitelma (kirjataan)
 - Mitä on jo tehty?
 - Selkeät tavoitteet
 - Sovitaan konkreettisesti, mitä tehdään (vahvistetaan kouluun paluuta)
 - Vastuut ja seuranta
 - Tarvittaessa lastensuojelun konsultointi tai lastensuojeluilmoitus

Poissaoloja 70 tuntia

- Sosiaalilain mukainen yhteydenotto lastensuojeluun yhdessä huoltajan kanssa tai lastensuojeluilmoitus
- Seurantapalaverin sopiminen

Oppilaan kouluun paluun tukeminen

- Mitä esteitä voidaan madaltaa tai poistaa kokonaan? Mitä stressitekijöitä voidaan minimoida?
- Tarvitaanko asteittaistakoulunkäynnin lisäämistä? Oppilas voi esim. harjoitella ensin koulun pihalle tulemistä, sen jälkeen kouluun sisälle ja lopulta puokkaan siirtymistä.
- Kuka ottaa oppilaan vastaan, kun hän tulee kouluun ?
- Keskustele oppilaan kanssa, toivooko hän, että luokalle ja muille opettajille kerrotaan etukäteen kouluun palaamisesta. Yhteisesti voidaan sopia, ettei oppilaalta kysytä poissaoloon liittyen. Oppilaan kanssa voi myös harjoitella erilaisia vastausvaihtoehtoja tai vastaamatta jättämistä etukäteen.
- Mitkä asiat jännittävät oppilasta? Miten jännitystä voidaan helpottaa? Esi. jos oppilasta jännittää tunnilla vastaaminen, sovitaan, ettei häneltä odoteta alkuun viittaamista tai vastaamista.
- Kouluun paluuta voidaan helpottaa pienentämällä tavoitteita. Joskus pelkkä läsnäolo on jo suuri voitto.
- Kenen vastuulla on tiedottaa kaikkia oppilaan opettajia sovituista erityisjärjestelyistä?
- Tarvitaanko suunnitelma fyysisten oireiden varalta?

Mitä jos poissaolot vaan jatkuvat: 100 tuntia, 150 tuntia.....

- Verkostopalaverit
- Uudet lastensuojeluilmoitukset
- Koulupaikkaratkaisut
(pienryhmät, JOPO-luokat)
- Rikosilmoitus
oppivelvollisuuden
laiminlyönnistä